

A 1794/hållbart

Tekijä Kestävä Pohjola -valiokunta
Käsittelijä Kestävä Pohjola -valiokunta

Valiokuntaehdotus kestävästä kulutuksesta ja tuotannosta

Ehdotus

Kestävä Pohjola -valiokunta ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se selvittää, onko mahdollista laajentaa Joutsenmerkin tuoteryhmiä ja löytää tuotteita, jotka kannattaisi ottaa mukaan Joutsenmerkin tuoteryhmiin kiertotalouden ja kestävien ratkaisujen edistämiseksi, ja että se pyrkii saamaan nämä tuotteet Joutsenmerkinnän piiriin.

Taustaa

Norjalainen [tutkimus](#) vuodelta 2018 osoittaa, että elektroniikkatuotteiden odotettavissa oleva elinikä lyhenee. Vaikka kuluttajat ovat vastuussa omista valinnoistaan, tähän asiaan he eivät voi vaikuttaa. Yksi syy elinkaaren lyhenemiseen on nykyisten elektroniikkatuotteiden sisältämät entistä lukuisimmat toiminnot ja lisääntynyt digitaalisuus. Samaan aikaan tuottajien toimintamalli perustuu siihen, että ostanne uuden tuotteen vanhan rikkouduttua. Tieto odotettavissa olevasta eliniästä antaa kuluttajalle käsityksen siitä, kuinka kauan tuotteen voi odottaa kestävä. Tällainen järjestelmä antaa tuottajille mahdollisuuden kilpailla kuluttajista minimitasoa paremmalla takuulla. Tietoiset valinnat vahvistavat kuluttajien sitoutumista ja helpottavat oikeita valintoja.

Joutsenmerkityssä tuotteessa on oltava mahdollisimman vähän ympäristölle haitallisia raskasmetalleja ja kemikaaleja, ja tuotteiden energiankulutuksen on oltava mahdollisimman pientä. Joutsenmerkkituotteiden kohdalla arvioidaan myös sitä, mitä tuotteelle käytön jälkeen tapahtuu. Joutsenmerkittyjä tuotteita koskee vaatimus kierrätyksen lisäämisestä ja syntyvän jätteen määrän vähentämisestä. Vaatimuksia asetetaan myös uusiutuvien, kierrätettyjen ja kestävien raaka-aineiden käytölle, resurssien ja energian kulutuksen vähentämiselle, laadulle ja elinkaarelle, tuotesuunnittelulle, purkamiselle, korjattavuudelle ja hävitettävyydelle. Joutsenmerkki-järjestelmässä keskitytään ensi sijassa televisioihin ja värikasetteihin. Joutsenmerkin saaneille värikaseteille asetetaan muun muassa vaatimus niiden keräämisestä ja uudelleen täyttämistä, mikä säästää resursseja.

Valiokunnan näkemykset

Valiokunnan mielestä kestävä kulutus ja tuotanto ovat tärkeitä sekä kestävästä kehityksen tavoitteiden että erityisesti ilmastonmuutoksen torjumisen kannalta. Valiokunta on aikaisemmin tehnyt ehdotuksen, jossa kuluttaja on ilmastonmuutoksen torjunnan keskiössä muutosagenttina. Valiokunta on sitä mieltä, että Pohjoismaiden tulisi kulkea ilmastonmuutoksen torjunnan eturintamassa ja että jokainen kuluttaja voi omilla toimillaan vaikuttaa asiaan. Pohjoismaiden olisi myös hyödynnettävä entistä tehokkaammin jo olemassa olevia työkaluja, kuten Joutsenmerkkiä, ja pyrittävä lisäämään Joutsenmerkin piirissä olevien tuotteiden määrää.

Kööpenhaminassa 25. kesäkuuta 2019

Angelika Bengtsson (SD)
Cecilie Tenfjord-Toftby (M)
Ingalill Olsen (A)
Ketil Kjenseth (V)
Laura Tàunâjik (S)

Liselott Blixt (DF)
Magnus Ek (C)
Rasmus Ling (MP)
Sofia Geisler (IA)
Vilhjálmur Árnason (Sj.)